

پول ، ارز و بانکداری

مؤلفان

فروغ پورواحدی ، مدرس دانشگاه

سیده زبیده فلکی کلوری (مدرس دانشگاه)

ویراستار : محمد عمار امینی

سرشناسه	پورواحدی، فروغ، ۱۳۵۹-
عنوان و پدیدآور	پول، ارز و بانکداری / مولفان فروغ پورواحدی، زبیده فلکی کلوری: ویراستار محمدعمار امینی.
مشخصات نشر	تهران، آراد کتاب، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	۲۱۶ص، نمودار، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۲۱۸-۲
موضوع	پول
موضوع	بانک و بانکداری
شناسه افزوده	فلکی کلوری، سیده زبیده، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	امینی، محمدعمار، ویراستار
رده بندی کنگره	۱۱۰/۴: ۲۲۱ HG
رده بندی دیویی	۱۱۲/۴:
شماره کتابخانه ملی	۴۰۲۴۸۰۰:

پول، ارز و بانکداری

تألیف: فروغ پورواحدی، سیده زبیده فلکی کلوری	ناشر: آراد کتاب
ویراستار: محمدعمار امینی	صفحه آرای: زیرک
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴	تعداد جلد: ۵۰۰
چاپ و صحافی: مدیران	قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۲۱۸-۲	

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با تکرار به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات آراد کتاب محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

مرکز پخش و فروش:

انتشارات آراد کتاب تلفن: ۰۶۶۹۷۵۲۸۵ - ۰۶۶۴۸۲۲۲۶ - ۰۹۱۲۳۰۶۲۴۵۸

فروشگاه اینترنتی: www.aradbook.com

فهرست

صفحه

عنوان

۱۰	دیباچه
۱۱	فصل اول
۱۱	تاریخچه پیدایش پول
۱۲	۱-۱. پول کالایی
۱۳	۲-۱. پول فلزی
۱۵	۱-۲-۱. سیستم پولی دو فلزی طلا و نقره
۱۵	۲-۲-۱. قانون گرشام
۱۶	۳-۲-۱. سیستم بایه پولی تک فلزی طلا و نقره
۱۶	۳-۱. پول باغاج
۱۸	۴-۱. پول نخی (سپرده)
۱۸	۵-۱. بانکدار
۱۹	۱-۵-۱. بانک مسترد
۱۹	۲-۵-۱. بانک سو
۲۰	۳-۵-۱. بانک انگلستان
۲۰	۴-۵-۱. بانک عمومی فرانسه
۲۱	۶-۱. بانکداری در ایران
۲۲	۱-۶-۱. بانک استقراضی ایران
۲۲	۲-۶-۱. بانک سپه
۲۲	۳-۶-۱. بانک عثمانی
۲۲	۴-۶-۱. بانک روس و ایران
۲۳	۵-۶-۱. بانک ملی ایران
۲۴	۶-۶-۱. قوانین بانکی در ایران تا سال ۱۳۳۴
۲۶	۷-۶-۱. قانون بانکداری سال ۱۳۳۴
۲۶	۸-۶-۱. قانون عملیاتی بانکی بدون ربا
۳۵	فصل دوم
۳۵	بانک‌های بازرگانی و اعتبارات
۳۷	۱-۲. پیشینه اوراق بهادار و سیستم اعتباری
۴۰	۲-۲. اهمیت سپرده مردم نزد بانک‌ها
۴۳	خودآزمایی
۴۵	فصل سوم
۴۵	انواع سپرده‌های بانکی
۴۵	۱-۳. سپرده
۴۵	۱-۱-۳. سپرده دیداری (جاری)
۴۶	۲-۱-۳. سپرده غیردیداری (پس‌انداز)
۴۶	۳-۱-۳. سپرده مدت‌دار

۴۷	 ۳-۱-۴. چک
۴۹	 ۳-۲. ترازنامه
۵۴	 ۳-۳. تفاوت عملیات بانک‌های تجاری (بازرگانی) با بانک‌های سرمایه‌گذاری
۵۵	 ۳-۴. ذخیره بانک‌ها
۵۶	 ۳-۴-۱. ذخیره قانونی
۵۶	 ۳-۴-۲. ذخیره احتیاطی
۵۷	 ۳-۴-۳. ذخیره آزاد
۵۷	 ۳-۵. خلق سپرده در یک سیستم بانکی
۶۰	 ۳-۶. عملیات بانکی و قدرت خلق پول
۶۲	 خود آزمایی
۶۳	 فصل چهارم
۶۳	 ارزش پول
۶۴	 ۴-۱. شاخص قیمت
۶۴	 ۴-۲. انواع محاسبه شاخص قیمت‌ها
۶۴	 ۴-۲-۱. شاخص قیمت پایه
۶۴	 ۴-۲-۲. شاخص قیمت هموز
۶۵	 ۴-۳. محاسبه شاخص قیمت‌ها
۶۷	 ۴-۴. کاربردهای شاخص قیمت
۶۷	 ۴-۴-۱. محاسبه روند قیمت‌ها
۶۷	 ۴-۴-۲. تبدیل متغیرهای کلان به واقعی
۶۷	 ۴-۴-۳. محاسبه نرخ تورم
۶۸	 ۴-۵. روش‌های رایج محاسبه شاخص قیمت
۶۸	 ۴-۵-۱. روش لاسپیرز
۶۹	 ۴-۵-۲. روش پاشه
۶۹	 ۴-۵-۳. مقایسه دو روش لاسپیرز و پاشه
۷۱	 ۴-۶. سایر شاخص‌های رایج
۷۱	 ۴-۶-۱. شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۷۲	 ۴-۶-۲. شاخص بهای عمده‌فروشی
۷۳	 ۴-۶-۳. شاخص بهای تولیدکننده
۷۳	 ۴-۷. نظریه مقداری پول
۷۷	 ۴-۷-۱. بررسی فرآیند تکمیلی نظریه مقداری پول
۷۸	 ۴-۸. نظریه درآمد ملی - سرعت گردش پول
۸۰	 ۴-۹. نظریه مکتب کمبریج برای تقاضای پول
۸۲	 خودآزمایی
۸۵	 فصل پنجم
۸۵	 چارچوب نظریه پولی کلاسیک‌ها
۸۶	 ۵-۱. مکتب اقتصادی کلاسیک
۸۶	 ۵-۲. فرضیات مدل کلاسیک‌ها
۸۷	 ۵-۳. درآمد ملی
۸۸	 ۵-۴. تابع تولید

۸۹	۵-۵. سطح قیمت‌ها
۹۰	۶-۵. قانون نزولی بودن تولید نهایی
۹۲	۷-۵. تقاضای کل
۹۲	۸-۵. عرضه کل
۹۲	۹-۵. تقاضا برای عامل کار
۹۳	۱۰-۵. عرضه عامل کار
۹۴	۱۱-۵. بازار کار
۹۵	۱۲-۵. منحني عرضه کل کلاسیک
۹۷	۱۳-۵. منحني تقاضای کل کلاسیک
۹۸	۱۴-۵. سرمایه‌گذاری و پس‌انداز در مدل کلاسیک‌ها
۹۹	۵-۱۴. سرمایه‌گذاری
۱۰۱	خودآزمایی
۱۰۳	فصل ششم
۱۰۳	تقاضا برای پول
۱۰۳	۱-۶. معرفی مکتب کینز
۱۰۴	۶-۱-۱. آثار کینز
۱۰۴	۶-۱-۲. دلایل ظهور مکتب کینز
۱۰۴	۶-۱-۳. مهم‌ترین اصول و عقاید مکتب کینزی
۱۰۶	۶-۱-۴. ابزارهای سیاست‌های انحصار کینز
۱۰۸	۶-۱-۵. نظریات اقتصادی کینز
۱۱۱	۶-۲-۱. انگیزه‌های تقاضای پول و رجحان نقدینگی
۱۱۱	۶-۲-۱. انگیزه معاملاتی یا خرید
۱۱۱	۶-۲-۲. انگیزه احتیاطی
۱۱۲	۶-۲-۳. انگیزه سفته‌بازی و خرید و فروش اوراق بورس
۱۱۴	۶-۳. عرضه پول
۱۱۴	۶-۴. تعادل در بازار پول
۱۱۵	۶-۵. تله نقدینگی
۱۱۸	۶-۶. نظریه تقاضای معاملاتی بامول - توپین
۱۱۸	۶-۷. نظریه تقاضای پول فریدمن (نظریه جدید مقداری پول)
۱۲۰	خودآزمایی
۱۲۱	فصل هفتم
۱۲۱	کینزین‌ها و کلاسیک‌ها
۱۲۱	۷-۱. نظریات کینز در مصرف، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری
۱۲۲	۷-۱-۱. درآمد قابل تصرف
۱۲۲	۷-۱-۲. پس‌انداز
۱۲۳	۷-۱-۳. تابع سرمایه‌گذاری و رفتار بنگاه‌ها در مورد سرمایه‌گذاری
۱۲۵	۷-۲. تعادل در مدل کینز
۱۲۶	۷-۳. انتقادهای وارده به نظریه مصرف کینز
۱۲۹	خودآزمایی
۱۳۱	فصل هشتم

۱۳۱	بازار پول و بانک مرکزی.....
۱۳۱	۸-۱. پایه پولی.....
۱۳۲	۸-۱-۱. عوامل تعیین کننده عرضه پول.....
۱۳۲	۸-۱-۲. ضریب فزاینده پولی.....
۱۳۳	۸-۲. عرضه پول.....
۱۳۶	۸-۳. تابع رفتار بانکهای بازرگانی.....
۱۳۷	۸-۴. بانک مرکزی.....
۱۳۸	۸-۴-۱. پیشینه بانک مرکزی.....
۱۴۳	۸-۴-۲. اهداف بانک مرکزی.....
۱۴۵	۸-۴-۳. اهداف بخش غیربانکی یا مردم.....
۱۴۷	۸-۵. تابع رفتاری بانکهای تجاری و بانک مرکزی.....
۱۵۰	۸-۶. تعادل در نمایلات بانک مرکزی، بانکهای بازرگانی و مردم.....
۱۵۱	۸-۶-۱. عمل مؤثر در پایه پول H.....
۱۵۲	۸-۶-۲. تاثیر تغییرات K در عرضه پول (m).....
۱۵۵	۸-۷. وظایف بانک مرکزی.....
۱۵۶	۸-۷-۱. اهداف اصلی سیاست پولی از طریق بانک مرکزی.....
۱۵۷	۸-۷-۲. ابزارهای کنترل بانک مرکزی (سیاست پولی).....
۱۶۱	خودآزمایی.....
۱۶۳	فصل نهم.....
۱۶۳	سیاست های پولی و مالی.....
۱۶۳	۹-۱. منحنی IS.....
۱۶۴	۹-۲. منحنی LM.....
۱۶۴	۹-۳. تعادل هم زمان در بازار کالا و پول.....
۱۶۵	۹-۴. استخراج تابع LM از طریق نمودار.....
۱۶۶	۹-۵. انواع سیاست پولی.....
۱۶۶	۹-۵-۱. اجرای سیاست پولی انبساطی در عرضه پول و منحنی M.....
۱۶۷	۹-۶. اجرای سیاست پولی انبساطی در الگوی AD-AS عرضه و تقاضای کل.....
۱۶۹	خودآزمایی.....
۱۷۱	فصل دهم.....
۱۷۱	تورم و بیکاری.....
۱۷۲	۱۰-۱. اندازه گیری تورم.....
۱۷۲	۱۰-۲. انواع تورم.....
۱۷۳	۱۰-۳. اشکالات عمده تورم.....
۱۷۴	۱۰-۴. آثار سیاسی و اجتماعی تورم.....
۱۷۵	۱۰-۵. ریشه های تورم.....
۱۷۶	۱۰-۶. انواع تورم بر حسب علل ایجاد آن.....
۱۸۱	۱۰-۷. تورم در اقتصاد باز.....
۱۸۱	۱۰-۸. پیش بینی افزایش تورم.....
۱۸۲	۱۰-۹. درمان تورم.....
۱۸۲	۱۰-۱۰. منحنی فیلیس.....

۱۸۳	۱۰-۱-۱. شکل های مختلف منحنی فیلیپس
۱۸۵	۱۰-۱-۲. انتقال منحنی فیلیپس
۱۸۶	۱۰-۱-۳. منحنی فیلیپس بلندمدت و کوتاه مدت
۱۸۹	۱۰-۱-۴. تفسیر فریدمن و فیلیپس از منحنی فیلیپس
۱۸۹	۱۰-۱-۵. نظریهٔ مکتب انتظارات عقلایی در مورد منحنی فیلیپس
۱۹۲	۱۰-۱۱. رابطهٔ تورم و توسعه
۱۹۳	خودآزمایی
۱۹۵	فصل یازدهم
۱۹۵	پرداخت های بین المللی
۱۹۶	۱۱-۱. بازار ارز
۱۹۹	۱۱-۲. انواع اشکال نمایشی نرخ ارز
۲۰۰	۱۱-۳. نرخ زهای خارجی
۲۰۱	۱۱-۴. انواع عملیات در بازار ارز
۲۰۳	۱۱-۵. سیستم مبادلات ارزی پایه طلا
۲۰۴	۱۱-۶. روش های (نظام) تعیین نرخ ارز
۲۰۴	۱۱-۶-۱. نظام نرخ ثابت ارز یا نرخ واحد ارز
۲۰۶	۱۱-۶-۲. نرخ ارز شناور
۲۰۶	۱۱-۷. پایان یافتن دورهٔ نرخ های ثابت ارز
۲۰۹	۱۱-۸. مقایسهٔ نظام های نرخ ثابت ارز با نرخ شناور ارز
۲۱۱	خودآزمایی

دیباچه

بانک‌ها یکی از انواع نهادهایی هستند که در شهرها به ارائه خدمات مالی می‌پردازند و بیشتر شهروندان، به نحوی از خدمات آن‌ها استفاده می‌کنند. همچنین یکی از مؤسسه‌های خدماتی هستند که با نبض حیاتی اجتماع، یعنی اقتصاد، سر و کار دارند و اغلب افراد جامعه به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با خدمات آن‌ها در ارتباط هستند.

بانک‌ها قادرند با تصمیم‌ها و سیاست‌های اعتباری خود، زمینه‌های توسعه و رشد اقتصادی و یا توقف و رکود اقتصادی را ایجاد کنند. آن‌ها می‌توانند با اعطای وام‌های تولیدی، صنعتی و بازرگانی، زمینه‌های توسعه صنعتی را به وجود بیاورند و یا از طریق عدم اعطای اعتبار و محدودیت تسهیلات اعتباری، باعث وقفه، رکود و ورشکستگی مؤسسه‌های صنعتی، بازرگانی و اقتصادی شوند.

با توجه به اهمیت بانک و ارائه خدمات به مردم در نظام اقتصادی کشور، شناخت مسیر شکل‌گیری و تحول بانک و فعالان آن ضروری می‌نماید. از این رو در این کتاب، تاریخچه مختصری از بانک و شکل‌گیری آن، همچنین وظایف و عملکردهای آن در یازده فصل ارائه می‌شود.

کتاب حاضر با تأکید ویژه بر رشته مدیریت و حسابداری نوشته شده و در پایان هر فصل نمونه سؤالاتی از متن درس استخراج شده است. بدیهی است آنچه یک کتاب درسی را از دیگر کتب درسی متمایز می‌کند، آرایش و نحوه ارائه مطالب کتاب است؛ لذا در این کتاب، اصل را بر ساده‌نویسی و ارائه مطالب اصولی و پایه‌ای گذاشتیم. امید است که مورد توجه دانشجویان قرار گیرد.

در پایان، از تلاش جناب آقای دکتر سیدسجاد بالاد که برای چاپ این کتاب زحمات فراوانی متحمل شدند و همچنین از جناب آقای مهندس محمد عمار امینی که ویرایش بخش‌هایی از این مجموعه را بر عهده گرفتند و نیز نکات ارزنده‌ای را قبل از چاپ یادآوری نمودند، تشکر می‌کنیم.

مؤلفان

تهران - پاییز ۱۳۹۴